

De advieslijst Nationaal Keurmerk Natuurlijk Tuinieren voor bestrijdingsmiddelen en meststoffen

Deze lijst bevat de minst milieubelastende bestrijdingsmiddelen, hun werkzame stoffen en de aanbevolen want minst milieubelastende meststoffen. De lijst is richtinggevend voor tuinders en heeft een verplichtend karakter voor volkstuinparken aan het Nationaal Keurmerk Natuurlijk Tuinieren voor wat betreft inzet in het algemeen groen en ter beschikking stellen aan leden (via inkoop of tuinwinkel).

Bestrijdingsmiddelen

Voorkomen is beter dan bestrijden

Chemische bestrijdingsmiddelen verontreinigen grond- en oppervlaktewater en zijn gevaarlijk voor mens en dier. Tuinliefhebbers met hart voor de natuur en zorg voor het milieu gebruiken geen of desnoods zo min mogelijk bestrijdingsmiddelen. Het beste is om preventieve gewasbescherming toe te passen door bijvoorbeeld:

- organische mest in plaats van kunstmest
- ruime plantafstand
- doordacht water geven
- ruime vruchtwisseling
- gekeurd zaai- en pootgoed
- combinatieteelt
- insectengaas
- diervriendelijke inrichting van de tuin

Welke bestrijdingsmiddelen wel? We volgen een trechtermodel.

- Stap 1: Gebruik in principe alleen middelen met een toelatingsnummer (meestal startend met NL of EU en eindigend op N) van het College Toelating Gewasbeschermingsmiddelen en Biociden (CTGB) op de verpakking. Een uitputtende lijst kunnen we niet geven. Daarvoor zijn er veel te veel producenten en producten en de toelatingen kunnen per dag wisselen.
- Stap 2: Bedenk dat een bestrijdingsmiddel, ook al is ie gekeurd en toegelaten, toch een behoorlijke of ernstige milieu-impact kan hebben. Ook al zou het middel natuurlijk zijn, het is en blijft gif. Dus kies middelen met een toelatingsnummer die een zo laag mogelijk milieu- en of gezondheidsrisico vormen.
- Stap 3: Gebruik die middelen dan uitsluitend waarop en waarvoor ze bedoeld zijn en in de juiste hoeveelheid. Dat staat op het etiket.
- Stap 4: Gebruik alleen middelen waarvan de ingrediënten op de verpakking staan.

Wat blijft dan over, na die 4 stappen?

1. Middelen die uitsluitend - en niet in combinatie met andere werkzame stoffen - de volgende werkzame stoffen bevatten:
 - Azijnzuur
 - Organische vetzuren (pelargonzuur/nonaanzuur, octaanzuur en/of decaanzuur)
 - Pyrethrinen / pyrethrum (met of zonder koolzaadolie)
 - IJzerfosfaat
 - Diatomeeënaarde / kiezelgoer
 - Zwavel (uitsluitend voor gebruik in kas tegen schimmel)

En/of

2. Alle middelen van Ecostyle uitgezonderd Mierenlokdoos met spinosad dat naar onze mening van te negatieve invloed is op bijen.

En/of

3. De volgende middelen met basisstoffen. Het kan zijn dat sommige hiervan geen toelatingsnummer van de CTGB nodig hebben:
 - Gesteentemeel (tegen insecten en schimmels op planten, niet tegen mieren)
 - Natrium-of kaliumsilicaat/waterglas (tegen insecten en schimmels op planten)
 - Kaliumzouten van vetzuren (tegen insecten en mijten op planten, niet tegen groene aanslag op stoep of terras.)
 - Plantaardige etherische oliën die ook in voedingsmiddelen zijn toegestaan (alleen tegen insecten en schimmels op planten)
 - Zeewier- en algenextracten (groeistimulator planten)
 - Knoflook-, soja- en ui-extracten (tegen insecten en schimmels op planten)
 - Koperring (tegen slakken)
 - Aaltjes (biologische bestrijding tegen insecten en slakken)

Let op: gebruik geen huismiddeltjes als zout, chloor of schoonmaakazijn. Je weet namelijk niet welke dosis je moet gebruiken en gebruikt al gauw veel te veel.

Meststoffen

Geen kunstmest

Kunstmest gaat niet samen met natuurlijk tuinieren. Het verstandige alternatief is organische meststoffen of meststoffen die in de biologische landbouw gebruikt mogen worden. Deze lijst geeft een indicatie welke meststoffen in het kader van het natuurlijk tuinieren verkocht of ingezet kunnen worden. Deze lijst is een richtlijn en heeft niet de pretentie om volledig en uitputtend te zijn, daarvoor is het aanbod van kunst- en organische mest gewoon veel te groot. Bij twijfel omtrent een bepaald product: raadpleeg AVVN.

Wat kan wél gebruikt worden:

Organische mest als rundermest, paardenmest etc.

Gedroogde koemest, koemestkorrels, bloedbeendermeelkorrels, culterrakorrels

Compost – bij voorkeur van eigen tuin

Uit de handel hebben schone, zeer schone en eco-compost de voorkeur.

Stoffen voor bijbemesting:

Bloedmeel en hoornmeel (stikstof)

Natuurfosfaat en beendermeel (fosfaat)

Vinasse (kalium)

Kieseriet (magnesium)

Gesteentemelen als toevoeging aan mest en compost

Zoals Basaltmeel, Bentoniet, Edasil, Lavameel.

Kalkmeststoffen

zoals Dolomiet, Dolokal, bd-Maerl, schuimaarde en zeewierkalk

Nuancering t.a.v. biologische claim

- Diverse producenten zetten meststoffen in de markt met als kwalificatie "biologisch" of met een fabrikantenkeurmerk dat impliceert dat het een biologisch product is. Biologisch is echter een beschermde omschrijving en is niet op meststoffen van toepassing. Producten met in de kwalificatie dat het toegestaan is in de biologische landbouw geven veel meer zekerheid dat het milieuvriendelijk en duurzaam is. Een SKAL-verwijzing of een NL-greenlabel keurmerk behoren daartoe. Let ook goed op als een product een organisch-minerale meststoffen bevat. Je ziet voorop de verpakking vaak niet duidelijk dat het een combi is van kunstmest met een organische meststof, de communicatie is vaak gericht op natuurlijk en organisch. Maar dat is het dus niet. Tip: de achterkant van de verpakking goed lezen.

Voorbeelden van wat je niet kunt inzetten:

NPK-korrels (bijv. 12-10-18)
(Tripple)Superfosfaat
Kalkemon(salpeter)
Kalisalpeter
Kalksalpeter
Ammoniumsalpeter
Chilisalpeter
Thomasslakkenmeel
Thomaskali
Kali 40 (60)
Kopersulfaat
Bitterzout

Deze lijst geldt vanaf 15 mei 2024.

Alle voorgaande versies zijn hiermee vervallen.

www.avvn.nl